

Notat til Folketinget

Kommissionens forslag til beslutning om konklusioner vedrørende bedst tilgængelige teknik (BAT-konklusioner) for spildevands- og luftrensning og dertil hørende styringssystemer for den kemiske industri i henhold til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2010/75/EU direktiv om industrielle emissioner.

Komitésag

1. Resumé

Formålet med forslaget er at begrænse forureningen mest muligt fra større, forurenende virksomheder omfattet af Direktivet om Industrielle Emissioner (IE-direktivet) ved at anvende den bedste tilgængelige teknik (BAT). Forslaget indebærer, at det kemiske BREF-dokument for spildevands- og luftrensning og dertil hørende styringssystemer fælles for den kemiske branche ajourføres med hensyn til den bedste tilgængelige teknik til brug for medlemsstaternes meddelelse af miljøgodkendelser og revurderinger af godkendelser til kemiske virksomheder.

Forslaget om BAT-konklusioner vil hæve beskyttelsesniveauet i Danmark, idet der tilføjes endnu et sæt ajourførte BAT-konklusioner til samlingen under IE-direktivet.

Forslaget vil ikke have statsfinansielle – økonomiske eller administrative – konsekvenser.

For så vidt angår de erhvervsøkonomiske konsekvenser vurderes det generelt, at de fleste af de berørte virksomheder i dag at kunne leve op til BAT-konklusionerne. Indholdsmæssigt vil enkelte BAT-konklusioner betyde nye krav i forhold til de vilkår, virksomhederne er reguleret af i dag. De fleste af disse ville alligevel blive stillet i forbindelse med revurdering af virksomhedernes miljøgodkendelser.

Der skal stemmes om forslaget den 3. december 2015 blandt deltagerne i Kommissionens Artikel 75 komite i henhold til proceduren i IE-direktivets artikel 75.

Regeringen er positiv indstillet over for forslagene, idet det vil medføre en højnet og ensartet miljøbeskyttelse i Europa for den kemiske industri. Regeringen agter derfor at støtte forslaget og stemme for det.

2. Baggrund

Kommissionen oversendte den 28. oktober 2015 ovennævnte forslag til medlemsstaterne. Forslaget skal til afstemning den 3. december 2015 hos

deltagerne i Kommissionens Artikel 75 komite i henhold til proceduren i IE-direktivets artikel 75 (2).

Forslaget til BAT konklusioner har hjemmel i Artikel 13 i Europaparlamentets og Rådets direktiv nr. 75/2010 af 24. november 2010 om industrielle emissioner (IE-direktivet).

BAT-konklusioner fastlægger bl.a. teknikker til reduktion af emissioner samt opnåelige emissionsniveauer, baseret på repræsentative anlæg.

3. Formål og indhold

I medfør af IE-direktivet stiller EU krav om, at større, forurenende virksomheder omfattet af direktivet skal begrænse forureningen mest muligt ved at anvende den bedste tilgængelige teknik. Med IE-direktivet er BAT-konklusionerne i BREF-dokumenterne blevet gjort bindende. Medlemsstaterne skal fremover i forbindelse med meddelelse af miljøgodkendelser eller revurderinger af godkendelser anvende EU's BAT-konklusioner. BAT-konklusionerne skal være implementeret på virksomhederne senest 4 år efter offentliggørelsen af dem i EU Tidende. Der udarbejdes særskilte BREF-dokumenter for de forskellige anlægstyper, der er omfattet af IE-direktivet, dvs. branchespecifikke BAT-konklusioner.

BREF-dokumentet med tilhørende BAT-konklusioner for spildevands- og luftrensning og dertil hørende styringssystemer for den kemiske industri (Common waste water and waste gas treatment/management systems in the chemical sector, CWW), omfatter virksomheder på bilag 1 til IE-direktivet under punkterne 4 "Kemisk industri" og 6.11 "Uafhængigt dreven rensning af spildevand, der ikke er omfattet af direktiv om rensning af byspildevand, og som udledes af et anlæg på bilag 1". BREF-dokumentet er udarbejdet i den såkaldte "Sevilla proces". Ved udarbejdelse af nye BREF-dokumenter og ved revision af disse nedsætter Det Europæiske IPPC Bureau i Sevilla en Teknisk Arbejdsgruppe (TWG) for at udveksle informationer om BAT i en konsensusføgende proces. En TWG består normalt af mellem 40 og 130 europæiske eksperter fra industrien, medlemsstaterne og grønne organisationer. TWG for CWW har bestået af 124 medlemmer, heraf to fra Danmark.

På grund af kompleksiteten af den kemiske industri dækkes denne sektor pt. af i alt 8 kemiske BREF-dokumenter. Disse omfatter CWW, der er fælles for hele den kemiske sektor, samt 3 BREF-dokumenter dækkende den organiske kemiske industri og 4 BREF-dokumenter dækkende den uorganiske kemiske industri. Kemiske virksomheder vil således kunne være omfattet af flere kemiske BREF-dokumenter.

BREF-dokumentet indeholder 23 BAT-konklusioner. Disse omfatter krav til miljøledelsessystemer, monitoring, emissioner til vand og luft, affald, lugt og støj. Med hensyn til spildevand gælder BAT-AELs (de emissionsniveauer der kan opnås ved anvendelse af BAT) kun for direkte udledning af spildevand, mens øvrige BAT-konklusioner gælder både direkte spildevandsudledninger og udledninger til spildevandsforsyningernes kloaknet. BAT-konklusionerne for luftemissioner omhandler kun flaring og diffus VOC. Der er ikke fastsat BAT-AELs for luftemissioner, idet Kommissionen nu har foreslået, at dette sker under en ny proces og i en ny BREF om luftrensesystemer i den kemiske sektor. BAT-konklusionerne for miljøledelsessystemer og målinger gælder alle virksomhedens miljøparametre.

I og med at konklusioner om BAT i det tidligere BREF-dokument ikke var bindende, men kun vejledende, kan det generelt ses som en skærpelse, at der nu vedtages bindende BAT-konklusioner, men det stiller virksomhederne lige i EU.

3.1 Kort præsentation af virksomheder omfattet af CWW BREF

42 danske virksomheder er omfattet af CWW BREF og dermed af forslaget. Der er tale om både meget store og mindre kemiske virksomheder, herunder Cheminova og ca. 25 farmaceutiske virksomheder. Kun en mindre andel af virksomhederne har direkte udledning af spildevand.

Miljøstyrelsen er myndighed for virksomhederne. Kommunerne har ingen virksomheder under de pågældende listepunkter.

Hovedparten af de berørte virksomheder er desuden omfattet af BREF-dokumentet for organiske finkemikalier, hvor revisionen forventes påbegyndt i 2017. Desuden vil alle berørte virksomheder være omfattet af den kommende ny BREF om luftrensesystemer i den kemiske sektor.

Den kemiske industri i EU bidrager med en væsentlig del af EUs økonomi. Total salg i 2011 er opgjort til 539 milliarder EUR og udgør 19,6 % af det kemiske salg på verdensplan. Tyskland er den største producent og bidrager sammen med Frankrig, Nederlandene og Italien med i alt 64,4 % af det kemiske salg. Danmarks andel af det kemiske salg bidrager med 0,7 %, svarende til knapt 28 milliarder DKK.

3.2 BAT-konklusionernes relevans for Danmark

BAT-konklusionerne er relevante i forbindelse med miljøgodkendelser og revurderinger af de 42 danske kemiske virksomheder, der er nævnt i afsnit 3.1.

4. Europa-Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentet skal ikke udtale sig om forslaget.

5. Nærhedsprincippet

Vurdering af nærhedsprincippet er ikke relevant.

6. Gældende ret og forslagets konsekvenser for Danmark

6.1 Gældende ret

IE-direktivet er implementeret i miljøbeskyttelsesloven i 2012 og i godkendelsesbekendtgørelsen i 2013. Der er efterfølgende sket ændringer af både miljøbeskyttelsesloven og godkendelsesbekendtgørelsen, som følge af at direktivet er implementeret tekstnært. Det fremgår af gældende godkendelsesbekendtgørelse af 18/06/2014 med senere ændringer, at godkendelsesmyndigheden skal lægge relevante BAT-konklusioner, der er vedtaget og offentliggjort af EU-Kommissionen, til grund i forbindelse med godkendelse og revurdering af godkendelser af bilag 1-virksomheder. Desuden er der i bekendtgørelsen bestemmelse om, at revurdering skal tilrettelægges således, at BAT-konklusionerne kan overholdes senest fire år efter offentliggørelsen.

6.2 Forslagets konsekvenser for virksomheder

Generelt vurderes de fleste af de berørte virksomheder i dag at kunne leve op til forslaget til BAT-konklusioner i CWW. Indholdsmæssigt vil enkelte BAT-konklusioner betyde nye krav i forhold til de vilkår, virksomhederne er reguleret af i dag. De fleste af disse ville alligevel blive stillet i forbindelse med revurdering af virksomhedernes miljøgodkendelser. Vilkår om indførelse og vedligeholdelse af miljøledelsessystemer er fx. ikke tidligere stillet i ret mange godkendelser. De fleste virksomheder har i forvejen miljøledelses-/ledelsessystem. Nogle få virksomheder vil skulle opbygge et miljøledelsessystem. Krav til detaljeringsgraden vil betyde, at de en de fleste virksomheder forventes at skulle tilpasse deres miljøledelsessystem med nogle få supplerende procedurer..

BAT-konklusioner om måling omhandler både spildevand, diffuse flygtige organiske forbindelser (VOC) og lugt. For spildevand skal der måles for nøgledriftsparametre, herunder som minimum for flow, pH og temperatur. Målingen skal foretages på nøglepunkter for alle delstrømme, uanset om disse ledes direkte ud til vandmiljøet eller til spildevandsforsyningsselskabets rensesanlæg. Dette vurderes mere omfattende, end der normalt stilles vilkår om i dag. Målinger må dog i de fleste tilfælde antages at være en naturlig del af virksomhedens styringssystemer. Som følge af BAT konklusionerne skal der periodevis monitorering af diffus VOC, afhængigt af emissionens størrelse. VOC er ikke relevant for alle virksomheder. Der er i dag kun stillet krav om en sådan periodevis monitorering i få miljøgodkendelser. Krav til diffus VOC stilles normalt i henhold til VOC-bekendtgørelsen og

hvor der ikke er sådanne vilkår i dag, skal dette stilles som påbud, herunder i re- vurderingsafgørelser.

Målingen på direkte udledninger er præciseret med hensyn til frekvens og metode. I forhold til de enkelte virksomheders egenkontrol i dag vil dette betyde en udvi- delse, som dog kan reduceres, hvis resultaterne viser et stabilt niveau.

Forslaget indeholder en BAT-konklusion vedrørende måling af diffuse VOC- emissioner. Dette er mere omfattende, end der normalt stilles vilkår om i dag. I forbindelse med revurdering af virksomheder med VOC-emissioner vil der under alle omstændigheder blive stillet vilkår for diffus VOC, hvis ikke disse er stillet i dag. På denne baggrund vurderes BAT-konklusionen ikke at få væsentlig betyd- ning for virksomhederne, men målingen er blot fastlagt entydigt.

6.3 Forslagets økonomiske og erhvervsadministrative konsekvenser

Hovedparten af de 42 virksomheder, der er omfattet af BAT-konklusionerne, vil få øgede udgifter til måling. Udgifternes størrelse er vanskelig at vurdere, idet dette vil kræve indgående kendskab til virksomhedernes delstrømme mm. Desuden vil detaljeringsgraden for miljøledelsessystemer kunne betyde et øget ressourcefor- brug til dette arbejde.

Det vurderes, at en stor del af de øgede udgifter og ressourcer vil blive tjent ind igen i forbindelse med kommende ansøgninger om udvidelser eller ændringer, idet oplysningskravene i denne forbindelse lettere kan opfyldes.

6.4 Statsfinansielle konsekvenser

Ingen

6.5 Samfundsøkonomiske konsekvenser

Ingen

6.6 Beskyttelsesniveau

Som følge af forslagets vedtagelse og den efterfølgende implementering af BAT- konklusionerne som bindende vilkår i virksomhedernes miljøgodkendelser vil det kunne forventes, at emissioner til omgivelserne vil reduceres. Indirekte som følge af vilkår om styringssystemer og måling og direkte som følge af krav om overholdelse af nye grænseværdier på baggrund af BAT-AELs ved udledning af spildevand til vandmiljøet.

Den samlede indsats i EU på dette område vil medføre øget miljøbeskyttelse og få betydning for transport af forurenninger over landegrænserne.

7. Høring

Forslag til BAT-konklusioner er i november 2013 sendt til alle relevante virksomheder og organisationer med opfordring til at komme med bemærkninger forud for det afsluttende møde i TWG i december 2013. Virksomhederne blev opfordret til at gennemgå BAT-konklusionerne og vurdere, om virksomheden i forvejen lever op til disse, og hvis ikke, hvilke konsekvenser BAT-konklusionen vil have for virksomheden.

Tilbagemeldingerne gik primært på omfanget af miljøledelsessystemet, omfanget af måling på spildevand og målemetoder, måling af diffuse VOC- emissioner samt BAT-AELs for direkte spildevandsudledning.

Miljøstyrelsen fik nogle af bemærkningerne imødekommet i forbindelse med det afsluttende møde i TWG, og ændringerne er medtaget i det endelige udkast (Final Draft).

Forud for møde i Artikel 13 Forum i september 2014, hvor det endelige udkast blev præsenteret, blev de berørte virksomheder og organisationer igen opfordret til at gennemgå de opdaterede BAT-konklusioner og komme med bemærkninger. Ingen indsendte kommentarer.

8. Generelle forventninger til andre landes holdninger

Et endeligt udkast til BREF dokument med tilhørende BAT-konklusioner blev præsenteret for Kommissionens Artikel 13 Forum på et møde den 24. september 2014.

Der var på mødet enkelte bemærkninger til BAT-konklusionerne. Kommissionen konkluderede på dette grundlag, at processen med færdiggørelse af CWW kunne afsluttes og forelægges Artikel 75 udvalget til afstemning.

9. Dansk holdning

Regeringen er tilfreds med Kommissionens forslag, som vil medføre en højnet og ensartet miljøbeskyttelse i Europa fra den kemiske industri og også forbedre miljøet i Danmark. Danmark agter derfor at stemme for forslaget.

Udarbejdelsen af BAT-konklusioner for den kemiske sektor indgår i en samlet indsats, hvor de mest forurenende brancher med tiden stilles over for ens og skærpede miljøkrav i Europa, efterhånden som der udarbejdes og offentliggøres BREF-dokumenter med tilhørende BAT-konklusioner for de respektive brancher.

Danmark deltager aktivt i processen med udarbejdelsen af BREF-dokumenter. Danske kommentarer til BAT-konklusioner fremført både forud for og på det afsluttende møde i TWG og på mødet i Artikel 13 Forum er i vid udstrækning imødekommet.

Danmark har sammen med Tyskland, Nederlandene og Østrig afgivet en kommentar om uenighed (split view), da der i dokumentet ikke er fastsat BAT-AELs for luft. Kommissionens nye forslag om at igangsætte udarbejdelse af en ny BREF om luftrensesystemer i den kemiske sektor hilses derfor velkomment.

10. Tidligere forelæggelser for Folketinget

Sagen har ikke tidligere været forelagt Folketinget.